

Asia: VN/2646/2024

Lausuntopyyntö Pohjoisen Suomen ohjelmaluonnoksesta

3.1 Kestävä kasvu ja uudistavat investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.2 Puhdas energia ja digitaalinen puhdas kasvu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

14. Inarin kunta ei tällä hetkellä kannata tuulivoiman rakentamista kunnan alueelle.

3.3 Kestävä matkailu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

16. Inarin kunta pitää koko Lapin alueen, mukaan lukien Pohjois-Norja, bussiliikenneyhteyksien ja julkisen liikenteen matkaketjujen kehittämistä tärkeänä. Raideverkoston puuttuminen Inarin kunnan alueelle korostaa tarvetta muun maaliikenteen sujuville yhteyksille erityisesti Rovaniemeltä. Koko Lapin alueen julkisen kaukoliikennebussiverkoston kehittäminen ja tukeminen.

Inarin kunta nostaa esille yhteistyön Norjan kanssa Kirkkonniemen alueen ja sataman kytkemiseksi nykyistä tiiviimmin pohjoisen alueen logistiikan ja saavutettavuuden kannalta.

Poikkiliikenteen kehittäminen Inarin ja Kittilän välillä (tie 955) lisää myös huoltovarmuutta.

17. Inarin kunta kannattaa ajatusta, mutta toteaa, että veron sijaan voitaisiin ensin kokeilla matkailijamaksua, jolla kompensoitaisiin esim. matkailusta aiheutuvia haittoja ympäristölle. Maksu lienee lainsäädännöllisesti helpommin toteutettavissa. Maksu tulee ohjata paikallisyhteisön hyväksi, jolloin se mm. lisäisi matkailun sosiaalista hyväksyntää paikallisesti.

19. Inarin kunta kannattaa hanketta. Saavutettavuuden parantaminen kesäkaudella on ainut keino parantaa matkailun ympärivuotisuutta.

20. Inarin kunta toteaa, että uudistavaa matkailua tulisi alueella kehittää myös esitettyä laajemmin.

3.4 Osaaminen ja työvoiman saatavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Kausityöntekijät tulisi huomioida paremmin osaaminen ja koulutus -osuudessa. Inarin kunnan alueella korostuu kansainvälisten kausityöntekijöiden suuri osuus matkailun työvoimasta. Heidän integroitumisensa työelämään ei ole ongelma. Kausityöntekijöiden kohdalla korostuu toisenlaiset tarpeet, kuten täydennyskoulutus- ja alueen toimintaympäristöön (mm. saamelaiskulttuuriin ja luontoon) perehdyttämisen tarpeet.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistämisessä asuntoasioilla on ratkaiseva merkitys. Asuntojen puute on merkittävä este osaavan työvoiman saatavuudelle matkailussa, mutta asunnon löytämiseen liittyvät ongelmat ovat ulottaneet vaikutuksensa myös muille toimialoille.

Saamenkielisten työntekijöiden rekrytoinnin haasteet saamelaisten kotiseutualueella tulisi huomioida ohjelmassa. Aikuiskoulutustuen loppuminen tulee vaikuttamaan saamenkielen opiskeluun työsuhteen aikana.

3.5 Turvallisuus, huoltovarmuus & omavaraisuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

28. Inarin kunta tuo esille tarpeen kehittää infraa ja liikenneyhteyksiä geopoliittisen tilanteen aiheuttaman lisääntyneen huoltovarmuus tarpeen vuoksi. NATO-jäsenyyden myötä sotilaallinen läsnäolo lisääntyy alueella. Erityisesti Inari-Kittilä välisen tie 955:n merkitys Suomen huoltovarmuudelle korostuu uudessa turvallisuus- ja geopoliittisessa tilanteessa.

36. Inarin kunta kannattaa perusväyläverkon korjausvelan korjaamista ja rahoitustason nostoa.

3.6. Saavutettavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Samat asiat kuin kohdassa 3.3. Kestävä matkailu, 16 ja 19

3.7 Pohjoinen yhteistyö

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Kirjaukset pohjoismaisen yhteistyön tiivistämisestä tukevat hyvin Inarin kunnan ja Etelä-Varangin kuntien välisen yhteistyön kehittämistä. Kuntien kesken ollaan solmimassa alkuvuodesta 2025 yhteistyösopimusta, jossa sovittaisiin yhteistyöstä eri toimintasektoreilla. Kuntien välinen yhteistyö kattaa mainittujen tavoitteiden lisäksi myös mm. kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät teemat (erityisesti saamelaiskulttuuri ja kielet) sekä elinkeinojen, erityisesti matkailuelinkeinon kehittämisen yhteistyössä. Inarin kunta ehdottaa, että myös nämä näkökulmat nostettaisiin esille.

Rajaesteiden purkaminen myös PK-yrittäjien näkökulmasta: mahdollistettava joustava yritystoiminta molempiin suuntiin ja helpotettava arvonlisäverokäytäntöä Norjan ja Suomen välillä

Muut huomiot ohjelmaluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Olennaista Inarin kunnalle tärkeiden hankkeiden toteutumisen kannalta ovat taloudelliset resurssit toimenpiteiden toteuttamiseen. Lisärahoitustarpeet on jätetty tästä prosessista kokonaan ulkopuolelle talousarviomenettelyjen varaan.

Asiakirjasta puuttuu talvitestaus-toimialan huomioiminen, joka on tärkeä Inarin ja muiden Lapin kuntien taloudelle.

Kontsas Henna
Inarin kunta